

МЕТОДОЛОГІЯ КОНСТРУЮВАННЯ ТЕСТІВ ЗНАТЬ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ

Сергієнко Л.П.

Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини ВНЗ
Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Аноація. У статті на основі узагальнення закордонного досвіду визначена методологія конструювання тестів знань для фахівців фізичного виховання і спорту. Наведено авторські тести знань першого і другого рівня складності з навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі (за професійним спрямуванням фізичне виховання, спорт і здоров'я людини)».

Ключові слова: методологія, тести знань, технології контролю.

Постановка проблеми. Реформування вищої освіти в Україні відповідно до положень Болонського процесу вимагає розробки і впровадження нових форм контролю знань студентів. Однією із таких форм контролю є тестовий контроль освітніх досягнень студентів. Ефективність дидактичного контролю підвищується за коректною системою складання тестових завдань. Тому, на наш погляд, актуальною є тема щодо визначення методології конструювання тестів знань для фахівців фізичного виховання і спорту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останній час проблемі тестового контролю знань студентів фахівців фізичного виховання і спорту присвячено ряд робіт [2, 5, 6]. Запропоновано технології автоматизованого контролю знань студентів [7]. Досліджуються дані питання в дисертаційних дослідженнях [3, 4]. Загальні положення щодо технології конструювання тестів знань висвітлюються в навчальних посібниках [1] та підручниках [8]. Існує закордонний досвід методологічних основ конструювання тестів знань у сфері фізичного виховання і спорту [9, 10, 11].

Тому **завданням** даної роботи було:

1. Узагальнити закордонний досвід технології конструювання тестів знань у сфері фізичного виховання та спорту.

2. Розробити тести знань першого і другого рівня складності з навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі (за професійним спрямуванням фізичне виховання, спорт і здоров'я людини)».

Методологія теоретичного дослідження. Використана загальнонаукова методологія системного аналізу. Суть її в тому, що в науково-теоретичному дослідженні відносно самостійні компоненти розглядаються не ізольовано, а у взаємозв'язку, в системі з іншими. Системний підхід дозволив виявити інтегративні системні ознаки і якісні характеристики, які відсутні в окремих елементах, що формують систему.

Основні результати дослідження. Узагальнюючи закордонний досвід щодо технології конструювання тестів знань розглянемо загальні вимоги до тестових завдань, форми і правила конструювання тестів.

Загальні вимоги до тестових завдань обумовлюються такими показниками, як належність до предметної сфери, стислість тестового матеріалу за обсягом, ясність і чіткість (семантична осмисленість тестового завдання), коректність, стислість за часом, диференційований підхід до визначення міри трудності завдання.

1. Належність до предметної сфери. Зміст матеріалу конкретної предметної сфери, який перевіряється в процесі тестування, повинен бути добре систематизований за обсягом інформації,

рівнем засвоєння та структурою знань, що необхідно для забезпечення предметної чистоти тестових завдань.

2. Стислість тестового матеріалу за обсягом. Обсяг інформації, що розкриває зміст тестового завдання, треба подавати невеликими порціями, кількість яких за результатами наукових досліджень не повинна перевищувати 10. Останнє пов'язано із середніми фізичними можливостями людської пам'яті охоплювати та утримувати означений обсяг теоретичного матеріалу для переробки та ухвалення практичного рішення. При цьому формулювання змісту тестового завдання повинно забезпечувати його засвоєння студентом після першого читання.

3. Ясність і чіткість (семантична осмисленість завдання). Тестове завдання необхідно конструювати як у вигляді питання, так і у вигляді твердження, ознакою відповіді на яке є висловлення думки про те, «істинне» твердження чи «хибне».

4. Коректність. Наявність цієї вимоги обумовлюється тим, що зміст завдання не повинен містити суперечливих тверджень, які виключають одне одного і є причиною виникнення протилежних або суперечних міркувань про один і той самий предмет чи одне й те саме явище. Суперечливість є однією з ознак нелогічності мислення людини.

5. Стислість за часом. При конструюванні тестів необхідно дотримуватися того, щоб загальний час на виконання кожного із завдань не перевищував однієї хвилини. Якщо у тесті планується використання завдань із виконанням математичних операцій, то треба уникати громіздких обчислень, застосовувати тільки усний рахунок.

6. Диференційований підхід до визначення міри трудності завдання. Розрізняють дві міри труднощі, які може мати тестове завдання:

- а) апіорна — визначається досвідченими фахівцями на етапі конструювання тестів;
- б) емпірична — визначається за результатами експерименту на основі репрезентативної вибірки, яку зроблено для великої групи студентів, що проходили тестовий контроль у різні терміни свого навчання.

Форми та правила конструювання тестових завдань. За рівнем складності студентам можуть пропонувати різні форми тестових завдань. Розрізняють чотири види навчальної діяльності і відповідно до них чотири рівні засвоєння навчального матеріалу: перший рівень — знайомство, другий — відтворення, третій — вміння, четвертий — творчість.

Перший рівень засвоєння знань вимагає від студентів відтворення інформації з опорою на вибрані варіанти відповідей. Тут використовуються тести на розпізнання, знаходження відмінностей та співвідношення формулювань чи певних ознак.

У таких тестах питання ставляться у такій формі, щоб можливими були тільки дві відповіді «так» чи «ні». Лише одна із відповідей правильна.

Деякі дидактичні правила складання тестів першого рівня наступні (D.K. Miller, 1994):

- у ймовірних відповідях не повинна міститись підказка. Слова інколи, звично, типово передбачають, що відповідь на питання, мабуть, вірна;
- включайте більше невірних відповідей (деструкторів), ніж вірних. Найпростішим (стандартним) варіантом побудови тесту є конструювання на запитання чотирьох відповідей, з яких одна правильна. Тест ускладнюється, якщо з чотирьох відповідей правильні дві чи три;
- якість тестового завдання залежить від правдоподібності деструкторів. Деструктор вважається підібраним вдало, якщо в процесі тестування його вибрали не менше п'яти відсотків студентів;
- слід враховувати те, що існують такі питання, варіанти неправдоподібних відповідей, на які об'єктивно обмежені і недоцільно штучно збільшувати їх кількість, адже невірні відповіді відразу відрізняють і погано підготовлені студенти;
- не включайте у перелік відповідей хитрощі. Наприклад, правильно вказавши прізвище вченого, але неправильно його ім'я;
- уникайте неоднозначних тверджень. Не повинно бути сумніву у повністю правильній чи неправильній відповіді;
- ймовірні відповіді повинні мати приблизно однакову довжину. Деякі викладачі мають тенденцію правильну відповідь робити більш довгою за формулюванням та насичену більшою інформацією;
- ймовірних відповідей на питання може бути дві, три і більше чотирьох. В останньому випадку розв'язання тесту ускладнюється. Ускладнюється також його підготовка;
- уникайте в завданні системи правильних відповідей. Позначайте правильну відповідь приблизно однаковою кількістю разів літерами а, б, в, г;
- епізодично використовуйте відповіді типу «все вище перелічене». Ця відповідь знижує ймовірність вибору інших відповідей і є непрямою підказкою;
- за можливості розставляйте відповіді у логічному порядку, а цифри — в їх певній послідовності (зростання чи спадання).

Другий рівень засвоєння знань вимагає від студентів відтворення інформації по пам'яті, без орієнтації на вибіркові варіанти відповідей. Тести-

підстановки або завдання на доповнення представляють собою текст речення, в якому заздалегідь пропущене слово, фраза (відсутній один або декілька елементів, які мають суттєву інформацію з даного завдання). При виконанні таких тестів студенту потрібно відтворити в пам'яті і вписати в пропущене місце відповідний навчальний матеріал.

Деякі методичні правила складання тестів другого рівня наступні:

- можливі два підходи для вирішення даних завдань. Згідно одного з них, пропущеним у реченні може бути не один елемент (або словосполучення), а ціла фраза. Крім того, завдання може будуватись у вигляді запитання, відповідь на яку складається з 3–7 підставок, що дістали назву «суттєві операції»;
- при конструюванні тесту необхідно спочатку сформулювати запитання, потім дати на нього точну і лаконічну відповідь. Після цього слід видалити із відповіді одне або декілька основних слів (вони складають одне поняття), які й повинен доповнити студент під час тестування;
- елементом, який необхідно доповнити, може бути прізвище, назва, поняття, знак, символ, формула і т.п. Зауважимо, що це можуть бути найважливіші, з точки зору навчання, факти. Захоплення мало суттєвими елементами лише надміру перевантажить зміст тесту;
- за умови пропущеного слова у відповіді кількість крапок повинна відповідати кількості літер;
- будувати тест потрібно так, щоб не можливо було на нього відповісти різними правильними відповідями;
- в тестах-підставках доцільним є пропуск останнього слова в реченні. Тоді знижується ймовірність різних правильних варіантів відповіді;
- в тестах другого рівня складності можна використовувати типові задачі, тобто такі, умови яких дозволяють застосувати відому процедуру для їх розв'язання (формулу, правило, алгоритм) і одержати необхідну відповідь на поставлене в задачі запитання.

Недоліками завдань другого рівня, як визначає Міллер (D.K. Miller, 1994), можуть бути:

- оцінка результатів виконання тестового завдання другого рівня займає більше часу, ніж першого рівня;
- часто суб'єктивна оцінка визначення правильності відповіді і нарахування відповідної кількості балів;
- використання даних тестів часто заохочує механічне запам'ятовування матеріалу.

Третій рівень засвоєння знань вимагає від студентів продуктивної діяльності, пов'язаної з вико-

ристанням раніше засвоєної навчальної інформації для вирішення конкретних завдань, яка моделює професійно-педагогічну діяльність. Завдання даного рівня передбачають виконання тестів на встановлення відповідності, порівняння і протиставлення, на визначення причинної послідовності відкритого типу, нетипові задачі. Пояснимо суть цих тестів.

1. Тести на відповідність передбачають встановлення зв'язку між елементами двох або більше сукупностей. Наводимо приклад:

Встановіть відповідність між вправами та їх характеристиками:

Вправи	Їх характеристика
1. Імітаційні	А. Використання окремих елементів техніки.
2. Підводячі	Б. Виконання на суші рухів, що є подібними рухам плавця за характером та формою.
3. Спеціальні фізичні	В. Підвищення загального фізичного розвитку.
4. Загальнорозвиваючі	Г. Розвиток основних рухових здібностей, що визначають успішність в обраній руховій діяльності.
Вірна відповідь: 1,Б; 2,А; 3,Г; 4,В	

2. Тестові завдання на порівняння і протиставлення (аналіз взаємозв'язку) рекомендуються для перевірки вміння виявляти розпізнавальні ознаки різних явищ, систем тощо.

3. Тестові завдання на визначення причинної послідовності використовуються за необхідності перевірити розуміння певної послідовності вивчення техніки, використання засобів, методики навчання і т.п. фізичних вправ.

4. Тестові завдання відкритого типу передбачають вільні відповіді тестованих. Це є завдання без запропонованих варіантів відповідей. Тестовим завданням може бути обґрунтування окремих положень техніки того чи іншого виду спорту, знаходження помилок і передбачення їх наслідків при аналізі кінограм.

5. Тести з вирішенням нетипових завдань вимагають евристичної діяльності студентів у застосуванні знань у реальній практичній діяльності. В процесі виконання завдання студент оперує не тільки відомою інформацією про способи діяльності, але й одержує при цьому новий для себе результат наперед невідомим для себе способом.

Четвертий рівень засвоєння знань вимагає від студентів творчої діяльності, пов'язаної з умінням застосовувати знання в різних проблемних ситуаціях (моделюючих практичну діяльність вчителя фізичної культури, тренера-викладача).

У тестові завдання цього рівня доцільно включати ілюстративний матеріал, який дає можливість

акцентувати увагу студентів на найбільш важливих елементах навчальної інформації. Включення у зміст тестів ситуацій, які зустрічаються у фізичному вихованні чи спортивній практиці, вимагають для формування відповіді теоретичних знань, використання різноманітних мислительних операцій.

Оцінка результатів тестового контролю. Для тестів різного ступеня складності можна встановити наступну шкалу оцінювання. Перший рівень — 0 (невірна відповідь), 1 бал (вірна відповідь); другий — 0—2 бали; третій — 0—3 бали; четвертий — 0—5 балів. Тестові завдання можуть бути розділені на варіанти, в яких передбачається виконання 5 тестів (2 першого рівня і по 1 — 2—4 рівнів), 10 тестів (5 — першого рівня, по 2 другого і третього рівнів і один четвертого рівня), 15 тестів (6 — першого рівня, 4 — другого, 3 — третього і 2 — четвертого рівня) або 20 тестів (8 — першого рівня, 6 — другого, 4 — третього і 2 — четвертого рівня). Переведення балів в оцінку може відбуватись наступним чином. Одержано в результаті тестування 95—100% балів — оцінка «відмінно», 80—94% — «добре», 65—79% — «задовільно».

Дидактичні тести першого рівня складності з навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі». Пропонуємо 12 варіантів тестових завдань (в кожному завданні по 10 тестів).

Варіант 1

(до теми: Організація навчального процесу у вищій школі відповідно до концепції Болонського процесу)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Болонським процесом прийнято називати:
  - а) діяльність європейських країн та США, спрямовану на те, щоб зробити узгодженою систему вищої освіти;
  - б) діяльність східних і європейських країн, спрямовану на узгодження систем середньої та вищої освіти;
  - в) діяльність європейських країн, спрямовану на те, щоб зробити узгодженими системи вищої освіти;
  - г) діяльність європейських країн щодо узгодження колективної безпеки.
2. В якому році була прийнята Болонська конвенція, що стала основою розвитку Болонського процесу:
  - а) 1998 рік;
  - б) 1999 рік;
  - в) 2000 рік;
  - г) 2005 рік.
3. Принципом Болонського процесу є введення:
  - а) одноциклового навчання;
  - б) двох циклів навчання;
  - в) трьох циклів навчання;
  - г) чотирьох циклів навчання.
4. Акредитація вищого навчального закладу — це:
  - а) процедура надання ВНЗ певного типу права проводити освітню діяльність;
  - б) процедура визнання спроможності ВНЗ певного типу розпочати освітню діяльність;
  - в) процедура визначення кадрового складу ВНЗ;
  - г) процедура реєстрації додаткових освітніх послуг вищим навчальним закладом.
5. Які освітньо-кваліфікаційні рівні пропонуються Законом України «Про вищу освіту»:
  - а) бакалавр, магістр;
  - б) молодший спеціаліст, бакалавр, магістр;
  - в) спеціаліст, магістр;
  - г) молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр.
6. Яка тривалість навчання в магістратурі:
  - а) 1 рік;
  - б) 2 роки;
  - в) 1—2 роки;
  - г) 2—3 роки.
7. Повноваження Вищої атестаційної комісії України:
  - а) формує мережу спеціалізованих вчених рад та контролює їх діяльність, проводить експертизу дисертацій;
  - б) забезпечує єдність вимог до рівня наукової кваліфікації осіб, забезпечує співробітництво ВНЗ України та університетів інших країн;
  - в) присвоює звання старшого наукового співробітника, акредитує вищі навчальні заклади України;
  - г) формує мережу експертних рад, займається питаннями ліцензування освітньої діяльності.
8. Якого рівня акредитації є коледж:
  - а) першого;
  - в) третього;
  - б) другого;
  - г) четвертого.
9. Освітньо-професійна програма (ОПП) визначає:
  - а) вимоги до кваліфікаційної характеристики випускника певної спеціальності;
  - б) вимоги до змісту освіти певного рівня з спеціальності (напряму підготовки);
  - в) критерії до контролю освітньої діяльності у вищій школі;
  - г) загальні вимоги до складання робочої навчальної програми з предмета.
10. Згідно з Законом України «Про вищу освіту» (ст. 49) максимальне навчальне навантаження науково-педагогічних працівників не може перевищувати:
  - а) 700 годин;

- б) 800 годин;
- в) 900 годин;
- г) 1000 годин.

Варіант 2

(до теми: Педагогічна майстерність викладача і тренера вищої школи)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Яке з наведених тверджень поняття «здібності» є найбільш правильним:
  - а) здібності — це генетично обумовлений рівень розвитку людини, який визначає її успіхи в тій чи іншій діяльності;
  - б) здібності — це індивідуальні особливості, що є суб'єктивними умовами успішного здійснення певного роду діяльності;
  - в) здібності — це сформований у процесі навчання та виховання певний рівень розвитку особистості, який визначає її успіх в тій чи іншій діяльності;
  - г) здібності — це індивідуальні психологічні особливості, що відрізняють одну людину від іншої.
2. Із запропонованих ознак: 1) нестабільність; 2) злитість; 3) нестійкість; 4) автоматизованість; 5) надмірна м'язова напруга; 6) економічність — вкажіть ті, які є характерними ознаками рухового уміння:
  - а) 2, 4;
  - б) 1, 3, 5;
  - в) всі перераховані;
  - г) 1, 2, 6.
3. Яка відстань є найбільш зручною для формальних контактів у суспільстві і на роботі:
  - а) в межах 0,5 м;
  - б) від 0,5 до 1,2 м;
  - в) від 1,2 до 2,8 м;
  - г) далі ніж 2,8 м.
4. Вкажіть, які ознаки можна віднести до перцептивних здібностей:
  - а) здатність володіти собою, активно впливати на іншу особу;
  - б) професійна проникливість, пильність, педагогічна інтуїція, здатність сприймати і розуміти іншу людину;
  - в) здатність зберігати самоконтроль, потреба у спілкуванні, здатність до інтравертованості.
5. Скільки рівнів виділяють при оволодінні педагогічною майстерністю:
  - а) 2;
  - в) 4;
  - б) 3;
  - г) 5.
6. Елементами зовнішньої техніки викладача є такі засоби:

- а) вербальні;
- б) невербальні;
- в) вербальні і невербальні;
- г) жоден із вище перерахованих засобів.

7. До невербальних способів комунікації відносять такесіку. Такесіка — це:
  - а) система запахів людини: приємні, неприємні;
  - б) характеристика голосу: темп, тембр, висота, гучність, акцент;
  - в) жести й міміка обличчя людини;
  - г) система дотиків, потиску руками, поплескування.
8. До невербальних способів комунікації відносять кінесіку. Кінесіка — це:
  - а) виражальні рухи: міміка, жести, пантоміміка, постава, поза, ходьба, контакт очей;
  - б) характеристика голосу: темп, тембр, висота, гучність, акцент;
  - в) використання в мові пауз, покашлювання, сміху, позіхань, плачу;
  - г) прикраси зовнішності: манера одягатися, зачіска, косметика.
9. Хто започаткував вислів «Пусті очі — дзеркало пустої душі»?
  - а) Макаренко;
  - в) Ушинський;
  - б) Станіславський;
  - г) Сковорода.
10. Які ознаки свідчать про брехливість у спілкуванні:
  - а) брехун посміхається, спілкується скоромовленням, торкається руками до вашого тіла, закурює сигарету;
  - б) брехун робить мовні помилки, розмову веде на підвищених тонах, заглядає в очі, «ламає» свої пальці, пітніє;
  - в) брехун розмову починає здалеку, уникає вашого погляду, крутиться, змінює позу, робить великі паузи у розмові, говорить повільно.

Варіант 3

(заключний до модуля 1: Організація навчального процесу у ВНЗ та основи педагогічної майстерності викладача)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Ліцензування вищого навчального закладу — це:
  - а) процедура надання ВНЗ певного типу права проводити освітню діяльність;
  - б) процедура визнання спроможності ВНЗ певного типу розпочати освітню діяльність;
  - в) процедура реєстрації земельної ділянки для вищого закладу освіти;
  - г) процедура підтвердження відповідності дипломів ВНЗ стандартам державного зразка.

2. Якого рівня акредитації є технікум (училище):
  - а) першого;
  - б) другого;
  - в) третього;
  - г) четвертого.
3. Екстернат це:
  - а) форма навчальної діяльності для студентів з обмеженими фізичними можливостями;
  - б) форма навчання студентів у магістратурі;
  - в) особлива форма навчання студентів для здобуття певного рівня вищої освіти шляхом самостійного вивчення навчальних дисциплін;
  - г) особлива форма здачі державних іспитів.
4. Інтерн це:
  - а) особа, яка має повну вищу освіту і освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста медичного або фармацевтичного спрямування і навчається з метою отримання кваліфікації лікаря або провізора;
  - б) особа, яка має повну вищу освіту і освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра медичного або фармацевтичного спрямування з метою отримання вченого звання доцента;
  - в) особа, яка має повну вищу освіту: освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста медичного або фармацевтичного спрямування з метою отримання кваліфікації магістра;
  - г) особа, яка прагне захистити дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора наук.
5. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (ст. 59) старший науковий співробітник це:
  - а) науковий ступінь;
  - б) освітньо-кваліфікаційний рівень;
  - в) слухач докторантури;
  - г) вчене звання.
6. Яке з наведених тверджень «рухове уміння» є найбільш правильним?
  - а) це сформована на основі навчання здібність до управління рухами в трудовій і спортивній діяльності;
  - б) це автоматизований спосіб управління рухами в цілісній моторній діяльності;
  - в) це сформована на основі знань та досвіду функціональна властивість людини неавтоматизовано управляти рухами в процесі моторної діяльності;
  - г) це спосіб виконання рухової діяльності з деяким контролем свідомості в окремих фазах рухів та концентрацією уваги протягом всього періоду навчання.
7. Яка відстань найбільш зручна для спілкування із знайомими та друзями:
  - а) в межах 0,5 м;
  - б) від 0,5 до 1,2 м;
  - в) від 1,2 до 2,8 м;
  - г) далі ніж 2,8 м.
8. Четвертий рівень оволодіння педагогічною майстерністю називають:
  - а) елементарним;
  - б) базовим;
  - в) творчим;
  - г) досконалим.
9. До невербальних способів комунікації відносять просодіку. Просодика — це:
  - а) характеристика голосу: темп, тембр, висота, гучність, наголоси, акцент;
  - б) система дотиків, потиску руками, поплескування;
  - в) система запахів людини: приємні, неприємні;
  - г) прикраси зовнішності: манера одягатися, зачіска, косметика.
10. Експресивні здібності тренера — це:
  - а) здібності найбільш дохідливо передавати навчальний матеріал, відповідним чином адаптуючи його до особистості спортсмена;
  - б) здібність до найбільш ефективного вираження своїх думок, знань, переконань, відчуттів за допомогою мови, міміки, пантоміміки;
  - в) здібності успішного проектування і формування особистості та колективу юних спортсменів;
  - г) здібності до спостережливості, вміння формувати мотиви особи, визначати її схильність до певної рухової (професійної) діяльності.

Варіант 4

(до теми: Методичні основи викладання навчальних дисциплін)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Які основні функції лекції:
  - а) інформаційна і систематизуюча;
  - б) роз'яснювальна і розвиваюча;
  - в) інформаційна, систематизуюча, роз'яснювальна, розвиваюча;
  - г) інформаційна, формуюча, прогноуюча, розвиваюча.
2. На лекції засвоєння матеріалу підвищується, коли довжина речення буде:
  - а) 10—12 слів;
  - б) 14—15 слів;
  - в) 16—18 слів;
  - г) 20—22 слова.
3. За змістом і формою подання інформації лекції поділяються на:
  - а) проблемні, інформаційні, підсумкові, консультативні;

- б) інформаційні, розвивальні, дидактичні, формуючі;
в) підсумкові, оглядові, вступні, заключні;
г) консультаційні, інформаційні, дедуктивні, продуктивні.
4. Хто із відомих діячів написав працю «Три трактати оратора», де зазначив, що для досягнення мети під час своєї промови оратор повинен робити три речі: 1) переконливо доводити свої ідеї; 2) впливати на волю і почуття слухачів; 3) задовольняти аудиторію:
а) Ленін;
в) Сковорода;
б) Цицерон;
г) Ушинський.
5. Яким оптимальним є темп читання лекції:
а) 70 слів за 1 хв;
б) 90 слів за 1 хв;
в) 100–110 слів за 1 хв;
г) 120 слів за 1 хв.
6. За якими критеріями визначається стиль проведеної лекції:
а) рівнем вільного володіння лекційним матеріалом, емоційністю, культурою мовлення, зовнішнім виглядом і т.п.;
б) формуванням мети, наявністю плану, оголошенням літературних джерел, виділенням головних ідей і моментів;
в) якістю, чіткістю і доступністю викладання думок, темпом викладання матеріалу, наочністю інформації, застосуванням технічних засобів навчання, наявністю мовного контакту з аудиторією;
г) застосуванням методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності, використанням елементів зворотного зв'язку, наявністю міжтематичних зв'язків.
7. Обсяг реферату при підготовці до семінарського заняття приблизно повинен бути:
а) до 7 сторінок;
б) до 10 сторінок;
в) до 15 сторінок;
г) до 20 сторінок.
8. Скільки літературних джерел повинно бути узагальнено в рефераті:
а) від 3 до 5;
б) від 5 до 10;
в) від 10 до 15;
г) від 15 до 20.
9. Скільки часу на практичному занятті з фізичної культури у ВНЗ надається для проведення підготовчої частини:
а) від 5 до 10 хв;
б) від 10 до 12 хв;
в) від 12 до 15 хв;
г) від 15 до 20 хв.
10. Із скількох частин формується практичне заняття з фізичної культури:
а) 2;
б) 3;
в) 4;
г) 5.

Варіант 5

(до теми: Самостійна робота студентів)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. За Болонською угодою навчальний час самостійної та індивідуальної роботи регламентується і повинен становити не менше ніж:
а) 40%;
в) 60%;
б) 50%;
г) 70%.
2. До форм самостійної роботи належить:
а) виконання курсових робіт, лабораторних робіт, підготовка рефератів, робота у комп'ютерних мережах;
б) складання анотацій модулів, конспектування лекції, опрацювання літературних джерел;
в) домашні завдання, опрацювання літературних джерел, робота у комп'ютерних мережах, підготовка практичних занять.
3. Метою практики оздоровчого напрямку є:
а) закріплення, розширення і поглиблення професійно-педагогічних знань, здобутих у період теоретичного навчання на молодших курсах, а також професійно-педагогічних навичок в умовах оздоровчих таборів;
б) закріплення і поглиблення професійно-педагогічних знань, здобутих у період теоретичного навчання на старших курсах, а також професійно-педагогічних навичок в умовах загальноосвітньої школи;
в) закріплення і поглиблення професійно-педагогічних знань, здобутих у період теоретичного навчання на старших курсах, а також професійно-педагогічних навичок в умовах рекреаційного оздоровчого закладу.
4. При будівництві в оздоровчому таборі 400-метрової бігової доріжки, яким радіусом роблять поворот:
а) 24 м;
б) 32 м;
в) 35 м;
г) 36 м.
5. Який стандартний розмір волейбольного майданчика:
а) 16×8 м;
в) 20×10 м;
б) 18×9 м;
г) 19×10 м.

6. Які ігрові розміри баскетбольного майданчика:
  - а) 24×16 м;
  - б) 24×18 м;
  - в) 26×14 м;
  - г) 26×16 м.
7. Які складові є обов'язковими при складанні положення про фізкультурно-масовий захід:
  - а) мета і завдання заходу, учасники змагань, розряд учасників змагань, сімейний стан учасників;
  - б) програма і порядок проведення, система заліку і порядок визначення переможців, час і місце проведення;
  - в) нагородження, керівництво змаганнями, соціальний статус, національність, час і місце проведення, програма і порядок проведення.
8. На тренерській практиці здійснюється планування тренувального процесу відповідно до мікроциклів. Яка тривалість мікроциклу:
  - а) від 3—4 до 10—14 днів;
  - б) від 2 до 6 днів;
  - в) від 6 до 12 днів;
  - г) від 12 до 30 днів.
9. Який обсяг курсової роботи:
  - а) 20—30 сторінок;
  - б) 30—40 сторінок;
  - в) 40—50 сторінок;
  - г) 50—70 сторінок.
10. Яким за обсягом у курсовій роботі повинен бути розділ «Огляд літературних джерел»:
  - а) 20—25%;
  - б) 30—40%;
  - в) 25—30%;
  - г) 40—50%.
3. До словесних методів навчання належать:
  - а) частково-пошуковий метод, лекція, розповідь, демонстрація;
  - б) дослідницький метод, розповідь, інструктаж, бесіда, проблемний виклад;
  - в) лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж;
  - г) репродуктивний, пояснювально-ілюстративний, розповідь, демонстрація.
4. Який метод навчання визначається як діалогічний метод викладу навчального матеріалу:
  - а) розповідь;
  - б) бесіда;
  - в) демонстрація;
  - г) інструктаж.
5. Реалізація дидактичного методу наочності передбачає використання зображальної наочності. До неї належить:
  - а) художня, символічна, текстова наочність;
  - б) предметна, художня, символічна наочність;
  - в) текстова, словесна, художня наочність;
  - г) предметна, словесна, символічна наочність.
6. Яка із словесних методів навчання може бути катехізисною та евристичною:
  - а) лекція;
  - б) інструктаж;
  - в) пояснення;
  - г) бесіда.
7. До яких методів навчання студентів можна віднести ділову гру:
  - а) практичних;
  - б) наочних;
  - в) словесних;
  - г) інтегрованих.
8. Що називають принципами дидактики:
  - а) це загальні закономірності і методи викладацької діяльності;
  - б) це правила і закономірності, за якими має бути організована пізнавальна діяльність студентів;
  - в) це правила контролю навчального процесу;
  - г) це вихідні положення, які визначають зміст та організаційні форми навчального процесу.
9. Який принцип навчання ілюструє висловлювання В.О. Сухомлинського: «Учити так, щоб знання добувалися за допомогою наявних уже знань, — у цьому, на мій погляд, полягає найвища майстерність дидакта»:
  - а) принцип наочності навчання;
  - б) принцип свідомості і активності навчання;
  - в) принцип систематичності і послідовності навчання;
  - г) принцип доступності навчання.
10. Який принцип навчання ілюструє висловлювання В.О. Сухомлинського: «Про знання можна говорити лише тоді, коли вони стають чин-

Варіант 6

(до теми: Методи і принципи навчання студентів у вищій школі)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Яке з наведених тверджень є найбільш точним:
  - а) метод — це спосіб взаємодії викладача та студента, спрямований на оволодіння знаннями, вміннями та навичками;
  - б) метод — це шлях пізнання організації навчального процесу у вищій школі;
  - в) метод — це закономірності реалізації принципів навчання;
  - г) метод — це спосіб пізнання явищ природи і суспільства.
2. Багаторазове повторення і відтворення інформації передбачає:
  - а) репродуктивний метод;
  - б) словесний метод;
  - в) наочний метод;
  - г) практичний метод.

ником духовного життя, захоплюють думку, пробуджують інтерес»:

- а) принцип систематичності та послідовності навчання;
- б) принцип виховного характеру навчання;
- в) принцип свідомості і активності навчання;
- г) принцип наочності навчання.

Варіант 7

(заключний до модуля 2: Методичні основи викладання та навчання студентів)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Які основні засоби впливу на аудиторію має лектор:
  - а) паралінгвістичні, наочні, морфологічні;
  - б) лінгвістичні, паралінгвістичні, кінетичні;
  - в) лінгвістичні, вольові, емоційні;
  - г) психологічні, психомоторні, кінетичні.
2. За якими критеріями визначається структура проведеної лекції:
  - а) формування мети, наявність плану, наявність літературних джерел, логічна послідовність і взаємозв'язок окремих частин лекції, виділення головних ідей і моментів;
  - б) якістю, чіткістю і доступністю викладення думок, темпом викладення матеріалу, наочністю інформації, застосуванням технічних засобів навчання, наявністю мовного контакту з аудиторією;
  - в) науковим рівнем, наявністю узагальнення та висновків, відображенням дискусійних питань, відповідністю лекції змісту програми і навчальному плану, виховною роллю;
  - г) формуванням професійного світогляду студентів, розширенням соціальної сутності проблемних питань, зв'язок лекційного матеріалу з профілем спеціальності.
3. За якими критеріями найбільш доцільно контролювати фізичне навантаження на практичному занятті:
  - а) суб'єктивними показниками студента;
  - б) почервонінням обличчя та спітнілістю;
  - в) частотою серцевих скорочень;
  - г) артеріальним тиском.
4. Який стандартний розмір футбольного поля:
  - а) 100×60 м;
  - б) 102×64 м;
  - в) 104×69 м;
  - г) 110×70 м.
5. Який діаметр баскетбольного кола:
  - а) 40 см;
  - б) 45 см;
  - в) 50 см;
  - г) 55 см.
6. Які стандартні розміри ширини доріжки плавального басейну:

- а) 90 см;
- б) 1 м 00 см;
- в) 1 м 20 см;
- г) 1 м 50 см.

7. На тренерській практиці здійснюється планування тренувального процесу відповідно до мезоциклів. Яка тривалість мезоциклу:
  - а) 1—1,5 мікроцикла;
  - б) 2—3 мікроцикли;
  - в) 10—12 днів;
  - г) 1—2 місяці.
8. Функції методів навчання:
  - а) навчальна, розважальна, пояснювальна, виховна, організуюча;
  - б) організаційна, караюча, навчальна, розвивальна, повчальна;
  - в) мотиваційна, навчальна, розвивальна, виховна, організаційна;
  - г) мотиваційна, програмуєча, формуюча, організаційна, навчальна.
9. Правила навчання — це:
  - а) практичні вимоги, що ґрунтуються на логіці навчального процесу;
  - б) вимоги, яких повинні дотримуватись студенти в процесі навчання;
  - в) вихідні положення, на яких базується теорія і практика навчання;
  - г) судження про конкретні дії учасників навчального процесу.
10. Який принцип навчання ілюструє висловлювання: «Учитись із захопленням»:
  - а) принцип систематичності та послідовності навчання;
  - б) принцип свідомості та активності навчання;
  - в) принцип науковості навчання;
  - г) принцип наочності навчання.

Варіант 8

(до теми: Технології навчання студентів у вищій школі)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Яке з тверджень є найбільш правильним:
  - а) алгоритм — це сукупність правил, що визначає ефективну процедуру рішення будь-якого завдання із деякого заданого класу завдань;
  - б) алгоритм — це послідовність математичних операцій при визначенні сутності досліджуваних явищ;
  - в) алгоритм — це найбільш оптимальний шлях досягнення навчальної мети;
  - г) алгоритм — це основний елемент програмованої технології навчання.
2. Яке з тверджень є найбільш правильним:
  - а) аналіз — це логічний прийом, що представляє собою мислене поєднання елементів об'єкта в єдине ціле (систему);

- б) аналіз — це психологічний прийом підвищення розумової діяльності суб'єкта навчання;
- в) аналіз — це вивчення кожного елемента або сторони явища як частини цілого, розчленування предмета, що вивчається, на складові елементи;
- г) аналіз — це елемент особистісно-орієнтованої технології навчання.
3. Що вкладають у поняття тезаурус:
- а) словник, який пояснює термінологічний апарат різними мовами;
- б) словник, що відображає семантичні зв'язки між змістовними елементами даної мови;
- в) документ щодо метрологічного обстеження наукової методики;
- г) складова частина навчального курсу, яка пояснює його суть.
4. До технології активного навчання відносять неімітаційні технології. Які неімітаційні форми навчання Ви знаєте:
- а) ділова гра, технологія аналізу конкретних ситуацій, підготовка контрольної роботи;
- б) проблемна лекція, семінар-дискусія, програмоване навчання, підготовка курсової і дипломної роботи;
- в) дидактична гра, ігрове проектування, особистісно-орієнтована технологія, модульна форма навчання;
- г) проблемна лекція, семінар-дискусія, проектування навчальної діяльності, дистанційне навчання.
5. До якої технології навчання відносять конкурс «брейн-ринг»:
- а) репродуктивно-ілюстративне навчання;
- б) модульне навчання;
- в) особистісно-орієнтоване навчання;
- г) дидактична гра.
6. Яке педагогічне поняття визначають як здатність людини свідомо виконувати ту чи іншу дію:
- а) уміння;
- б) знання;
- в) навички;
- г) переконання.
7. В чому суть технології модульного навчання:
- а) пропонується відповідна форма навчання, яка одержала назву модульної;
- б) на основі процесів аналізу і синтезу виділяються найбільш суттєві поняття, так звані модулі;
- в) зміст навчального матеріалу структурується в автономні організаційно-методичні блоки;
- г) визначаються взаємопов'язані теми різних предметів, які формуються у модулі.
8. Скільки академічних годин має кредит:
- а) 24;
- б) 36;
- в) 54;
- г) 62.
9. Елементом якої технології навчання є кейс-технологія:
- а) суттєвості технології;
- б) технології програмованого навчання;
- в) дистанційної технології;
- г) особистісно-орієнтованої технології.
10. Яке з наведених понять належить до технологій навчання:
- а) проблемне, інтегративне, модульне, модульно-рейтингове, ділова гра;
- б) проблемне, словесне, практичне, модульно-рейтингове, дистанційне;
- в) дистанційне, практичне, наочне, проблемне, інтегративне;
- г) самостійне, контрольоване, проблемне, дистанційне, ділова гра.

Варіант 9

(до теми: Технології діагностики якості навчання студентів у вищій школі)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Яке педагогічне поняття визначають як серію стандартних завдань, які дають можливість об'єктивно виміряти обсяг і рівень засвоєння студентами конкретних знань, умінь та навичок:
- а) залік;
- б) екзамен;
- в) контрольна робота;
- г) тест.
2. Який критерій містить вимоги одержання однакових результатів при повторному проведенні одних і тих же тестів:
- а) надійність;
- б) валідність;
- в) точність;
- г) репрезентативність.
3. Які основні принципи існують щодо перевірки та оцінки знань:
- а) конфіденційність, систематичність, емоційність, валідність, надійність;
- б) об'єктивність, валідність, надійність, диференційованість, систематичність;
- в) систематичність, диференційованість, модульність, принциповість, надійність;
- г) колегіальність, абстрактність, надійність, систематичність.
4. Яке з наведених тверджень є найбільш правильним:
- а) оцінкою називається кількість балів, визначена викладачем;

- б) оцінкою називається суб'єктивна думка викладача;
- в) оцінкою називається узагальнююча міра успіху в певному завданні;
- г) оцінкою називається візуальне визначення виконаного практичного завдання.
5. До якої форми контролю належить модульний контроль:
- а) вхідний;
- б) поточний;
- в) проміжний;
- г) підсумковий.
6. Із впровадженням Болонських освітніх стандартів у вищих навчальних закладах, як правило, використовують шкалу оцінки:
- а) 60 бальну;
- б) 100 бальну;
- в) 120 бальну;
- г) 150 бальну.
7. За міжнародною оцінкою знань студентів рівень D відповідає національній системі оцінки:
- а) відмінно;
- б) добре;
- в) задовільно;
- г) незадовільно.
8. Якою вважається надійність тесту за коефіцієнтом $r_{tt} = 0,80—0,89$:
- а) відмінною;
- б) доброю;
- в) допустимою;
- г) поганою.
9. Яке з наведених понять є найбільш точним:
- а) рейтинг — індивідуальний числовий показник оцінки досягнень у кваліфікаційному списку;
- б) рейтинг — метод оцінювання, або психічного вимірювання, заснованого на колективному судженні викладачів;
- в) рейтинг — це технологія оцінки тестового результату;
- г) рейтинг — це показник практичної діяльності вищого навчального закладу.
10. За рейтинговою системою оцінки виконання реферату може оцінюватись:
- а) 5—10 балами;
- б) 15—20 балами;
- в) 30—40 балами;
- г) 50—70 балами.
- б) синтез — це логічний прийом, що представляє собою мислене поєднання елементів об'єкта в єдине ціле (систему);
- в) синтез — це вивчення кожного елемента або сторони явища як частини цілого, розчленування предмета, що вивчається, на складові елементи;
- г) синтез — це елемент модульної технології навчання.
2. Хто є автором висловлювання «у грі формуються всі сторони душі людської, й розум, й серце і воля»:
- а) Макаренко;
- б) Сухомлинський;
- в) Конфуцій;
- г) Ушинський.
3. Валідність тесту — це:
- а) ступінь точності вимірюваних ознак;
- б) ступінь відповідності теста вимірюваним явищам;
- в) ступінь відтворюваності результатів теста різним експериментальним умовам;
- г) ступінь відповідності результатів тесту, проведених у різний час.
4. Якою формою контролю є колоквіум:
- а) вхідною;
- б) поточною;
- в) проміжною;
- г) підсумковою.
5. Із впровадженням Болонських освітніх стандартів у вищих навчальних закладах України оцінювання знань студентів відбувається за системою:
- а) EBCS;
- б) CMBS;
- в) TVCS;
- г) ECTS.
6. За міжнародною оцінкою знань студентів рівень F відповідає національній системі оцінки:
- а) відмінно;
- б) добре;
- в) задовільно;
- г) незадовільно.
7. Якою вважається надійність тесту за коефіцієнтом $r_{tt} = 0,70—0,79$:
- а) поганою;
- б) допустимою;
- в) доброю;
- г) відмінною.
8. Який рівень знань студента на іспиті, коли він розкриває основні питання, на додаткові повністю не відповідає, виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, інформація з додаткових джерел не систематизована:
- а) відмінний;
- б) добрий;

Варіант 10

(заключний до модуля 3: Технології навчання та оцінки знань студентів)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Яке з тверджень є найбільш правильним:
- а) синтез — це інтегративний психічний процес розвитку мислення суб'єкта навчання;

- в) задовільний;
  - г) незадовільний.
9. Аутентичні тести — це:
- а) тести, що задовольняють вимоги надійності;
  - б) тести, що задовольняють вимоги інформативності;
  - в) тести, що задовольняють вимоги надійності та інформативності;
  - г) тести, що задовольняють завдання тестуючого (викладача).
10. За яким критерієм визначають інформативність тесту:
- а) коефіцієнтом регресії;
  - б) коефіцієнтом кореляції;
  - в) критерієм Стюдента;
  - г) непараметричними критеріями статистики.
5. Метод проведення експерименту за технологією «Латинського квадрата» — це:
- а) порівняння експериментальної і контрольної груп;
  - б) порівняння двох експериментальних і однієї контрольної груп;
  - в) порівняння двох вибірок, підібраних випадковим способом;
  - г) порівняння вибірки з генеральною сукупністю.
6. Орієнтовний обсяг вибірки в експериментальному дослідженні повинен бути:
- а) 5—10 осіб;
  - б) 20—25 осіб;
  - в) 30—35 осіб;
  - г) 50—60 осіб.
7. Як правильно в бібліографії подається опис книги, написаної одним автором:

Варіант 11

(до теми: Технологія підготовки та оформлення магістерських робіт)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Який з перелічених принципів не належить до побудови педагогічного дослідження:
- а) принцип об'єктивності педагогічного дослідження;
  - б) принцип творчої самодіяльності;
  - в) принцип самодостатності педагогічного дослідження;
  - г) принцип дослідження педагогічних явищ у розвитку.
2. Яке з наведених тверджень є найбільш точним:
- а) методологія — це вчення про загальні положення, структуру, логічну організацію, принципи побудови, форми і способи науково-пізнавальної діяльності;
  - б) методологія — це вчення про організацію науково-дослідної роботи;
  - в) методологія — це вчення про методи науково-дослідної роботи;
  - г) методологія — це сукупність законів і правил, що забезпечує метрологічний контроль науково-пізнавальної діяльності.
3. Скільки в структурі методологічного знання існує рівнів:
- а) 2;
  - б) 3;
  - в) 4;
  - г) 5.
4. На якому етапі виконання магістерської роботи проводять теоретичне дослідження, формують гіпотезу та складають план дослідження:
- а) 1;
  - б) 2;
  - в) 3;
  - г) 4.
8. Як правильно в бібліографії подається опис книги, написаної чотирма авторами:
- а) Сергієнко Л.П., Фальков О.П., Кисельов А.Ф., Конотопенко Я.І. Педагогічна практика студентів факультету фізичної культури. — Херсон: Наддніпрянська правда, 1995. — 216 с.;
  - б) Сергієнко Л.П. Педагогічна практика студентів факультету фізичної культури: Навчальний посібник / Л.П. Сергієнко, О.П. Фальков, А.Ф. Кисельов, Я.І. Конотопенко. — Херсон: Наддніпрянська правда, 1995. — 216 с.;
  - в) Педагогічна практика студентів факультету фізичної культури: Навчальний посібник / Л.П. Сергієнко, О.П. Фальков, А.Ф. Кисельов, Я.І. Конотопенко. — Херсон: Наддніпрянська правда, 1995. — 216 с.;
  - г) Сергієнко Л.П., Фальков О.П. Педагогічна практика студентів факультету фізичної культури / А.Ф. Кисельов, Я.І. Конотопенко. — Х.: Наддніпрянська правда, 1995. — 216 с.
9. Якщо книга видана в Миколаєві, чи можливо в бібліографії позначити місто літерою М.:
- а) так;

- б) ні.
10. Яке із скорочень відрізка часу секунда правильне:
- а) сек.;
- б) с;
- в) с.;
- г) с-д.

Варіант 12

(заключний до модуля 4: Організація науково-дослідної роботи студентів у вищій школі)

Виберіть правильну відповідь із числа запропонованих.

1. Які форми науково-дослідної роботи студентів пропонуються у позаурочний час:
- а) предметні гуртки, виконання дипломних робіт, конструкторські бюро, предметні олімпіади;
- б) виконання контрольних робіт, предметні олімпіади, участь у наукових конференціях;
- в) предметні гуртки, проблемні гуртки, проблемні студентські лабораторії, участь у наукових конференціях.
2. За якими напрямками проводиться науково-дослідна робота студентів:
- а) під час канікул, у регламентований навчальним планом час;
- б) під час навчання, у позааудиторний час;
- в) за економічним, медико-біологічним, педагогічним та іншими;
- г) в період часу регламентованим блоком вільного вибору студентів навчального плану, в час погоджений з батьками.
3. Технологічна методологія розглядає:
- а) найбільш ефективні методи, способи і засоби дослідження, процедуру педагогічного експерименту, основні категорії і поняття науки;
- б) сукупність теоретичних положень, закономірностей, методичних підходів, технологій, принципів дослідження і процедур, що застосовуються в певній науковій галузі;
- в) загальні положення про будову світу, розвиток природи, соціального суспільства, індивіда;
- г) теоретичні концепції, що можуть бути застосовані для більшості наукових дисциплін.
4. Скільки етапів планують при виконанні магістерського дослідження:
- а) 2;
- в) 4;
- б) 3;
- г) 5.
5. На якому етапі магістерського дослідження обирають методи дослідження, формують вибірку досліджуваних, проводять експеримент:
- а) 1;

- б) 2;
- в) 3;
- г) 4.
6. Як правильно в бібліографії подається опис книги, написаної двома авторами:
- а) Приходько В.В. Педагогічний контроль у вищій школі: Навчальний посібник / В.В. Приходько, В.Г. Вікторов. — Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2009.— 150 с.;
- б) Приходько В.В., Вікторов В.Г. Педагогічний контроль у вищій школі: Навчальний посібник. — Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2009.— 150 с.;
- в) Приходько В.В. Педагогічний контроль у вищій школі / В.В. Приходько, В.Г. Вікторов. — Дніпропетровськ, 2009. — 150 с.;
- г) Приходько В.В., Вікторов В.Г. Педагогічний контроль у вищій школі. — Д., 2009. — 150 с.
7. Як правильно подається опис статті у науковому журналі:
- а) Рибак О. Моделювання в навчально-тренувальному процесі для галузі фізичної культури. — Теорія та методика фізичного виховання. — 2009. — № 6. — С. 45—50.;
- б) Рибак О. Моделювання в навчально-тренувальному процесі для галузі фізичної культури // Теорія та методика фізичного виховання, 2009. — № 6. — С. 45—50.;
- в) Рибак О. Моделювання в навчально-тренувальному процесі для галузі фізичної культури / О. Рибак // Теорія та методика фізичного виховання. — 2009. — № 6. — С. 45—50.;
- г) Рибак О. Моделювання в навчально-тренувальному процесі для галузі фізичної культури / О. Рибак // Теорія та методика фізичного виховання, 2009, № 6. — 45—50 с.
8. Чи можливо в магістерській роботі скорочення двох слів і використання терміна, наприклад, спецправа:
- а) так;
- б) ні.
9. Яке із скорочень одиниць вимірювання максимального споживання кисню є правильним:
- а) мл/кг/хв;
- б) мл·кг·хв-1;
- в) мл/кг·хв-1;
- г) мл·кг-1·хв-1.
10. Яке із скорочень одиниць вимірювання швидкості є правильним:
- а) м/с;
- б) м·с-1;
- в) м/сек;
- г) м·сек.

Правильні відповіді на дидактичні тести першого рівня складності

Варіанти	Тести									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	в	б	б	а	г	в	а	б	б	в
2	а	б	в	б	в	в	г	а	б	в
3	б	а	в	а	г	в	б	в	а	б
4	в	б	а	б	г	в	б	б	г	б
5	б	в	а	г	б	в	б	а	в	б
6	г	а	в	б	а	г	а	б	в	б
7	б	а	в	в	б	в	б	в	а	б
8	а	в	б	б	г	а	в	б	в	а
9	г	а	б	в	в	б	в	в	а	б
10	б	г	б	б	г	г	а	б	в	б
11	в	а	в	б	б	в	б	в	б	б
12	в	б	а	г	в	а	в	б	г	б

Дидактичні тести другого рівня складності з навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі»

- Вставте пропущене слово.
1. Генетично обумовлений рівень розвитку людини, який визначає її успіхи в тій чи іншій діяльності називають .....
  2. Процедуру визначення спроможності ВНЗ певного типу розпочати освітню діяльність називають .....
  3. Практичні вимоги, що ґрунтуються на логіці навчального процесу називають .....
  4. Багаторазове повторення і відтворення інформації передбачає ..... метод.
  5. Сукупність правил, що визначають ефективну процедуру рішення будь-якого завдання із деякого класу завдань називають .....
  6. Особу, яка має повну вищу освіту і освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста медичного

- або фармацевтичного спрямування і навчається з метою отримання кваліфікації лікаря або провізора називають .....
7. Професійна проникливість, пильність, педагогічна інтуїція, здатність сприймати і розуміти іншу людину обумовлені ..... здібностями.
  8. Діалоговий метод викладу навчального матеріалу передбачає .....
  9. Ділову гру можна віднести до ..... методів навчання.
  10. Особливу форму навчання студентів для здобуття певного рівня вищої освіти шляхом самостійного вивчення навчальних дисциплін називають .....
  11. Вивчення кожного елементу або сторони явища як частини цілого, розчленування предмета, що вивчається на складові елементи відбувається в результаті .....
  12. Словник, що відображає семантичні зв'язки між змістовними елементами даної мови називають .....

13. Технологію навчання, яка структурує зміст навчального матеріалу в автономні організаційно-методичні блоки називають .....
14. Здатність людини виконувати свідомо ту чи іншу дію називають .....
15. Завдання, яке дає можливість об'єктивно вимірювати обсяг і рівень засвоєння студентами конкретних знань, умінь та навичок називають ....
16. Найвищий освітньо-кваліфікаційний рівень підготовки студентів у вищій школі .....
17. До невербальних способів комунікації відносять систему дотиків, потиску руками, поплескування, тобто .....
18. Критерій, що містить вимоги одержання однакових результатів при повторному проведенні одних і тих же тестів називають .....
19. Узагальнюючу міру успіху в певному завданні визначають .....
20. Четвертий рівень оволодіння педагогічною майстерністю називають .....
21. Модульний контроль відносять до ..... форми контролю.
22. Базовий освітньо-кваліфікаційний рівень підготовки студентів у вищій школі — .....
23. До невербальних способів комунікації відносять виразальні рухи: міміку, жести руками, пантоміміку, поставу, позу, контакт очей — .....
24. Індивідуальний числовий показник оцінки досягнень у кваліфікаційному списку визначає .....
25. Ступінь відповідності теста вимірюваним явищам називають .....
26. Тести, що задовольняють вимоги надійності та інформативності називають .....
27. Інформативність тесту визначають за коефіцієнтом .....
28. Логічний прийом, що представляє собою мислене поєднання елементів об'єкта в єдине ціле називають .....
29. Ефективне вираження своїх думок, знань, переконань, відчуттів за допомогою мови, міміки, пантоміміки обумовлені ..... здібностями.
30. Катехізисною та евристичною може бути .....

Правильні відповіді на дидактичні тести другого рівня складності: 1. Здібністю. 2. Ліцензування. 3. Правилами. 4. Репродуктивний. 5. Алгоритмом. 6. Інтерн. 7. Перцептивними. 8. Бесіда. 9. Практичних. 10. Екстернат. 11. Аналізу. 12. Тезаурус. 13. Модульною. 14. Умінням. 15. Тест. 16. Магістр. 17. Такесіку. 18. Надійністю. 19. Оцінкою. 20. Творчим. 21. Проміжної. 22. Бакалавр. 23. Кінесіку. 24. Рейтинг. 25. Валідністю. 26. Аутентичними. 27. Кореляції. 28. Синтез. 29. Експресивними. 30. Бесіда.

Висновки

1. На основі узагальнення закордонного досвіду визначені методологічні засади щодо конструювання тестів знань для фахівців фізичного виховання і спорту.
2. Розроблені тести знань першого і другого рівня складності з навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі».

Список літератури

1. Булах І.Є. Створюємо якісний тест: Навчальний посібник / І.Є. Булах, М.Р. Мруга. — К.: Мастер-клас, 2009. — 176 с.
2. Ємець О. Тестовий контроль знань фахівців фізичного виховання / О. Ємець // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. — Чернігів: ЧДПУ імені Т.Г. Шевченка, 2009. — Вип. 64. — С. 30—33.
3. Ісаченко М.А. Тестовий контроль в системі оцінки знань студентів інститутів фізичної культури і спорту (на прикладі дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання»): Автореф. дис. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту: спец. 24.00.02 — Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення / М.А. Ісаченко. — К.: Національний університет фізичного виховання і спорту України, 2008. — 21 с.
4. Куриш В.І. Багаторівневий тестовий контроль в діагностуванні знань студентів фізкультурних вузів з профільно-орієнтованих дисциплін: Дисерт. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту: спец. 24.00.02 — Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення / В.І. Куриш. — Львів: Львівський державний інститут фізичної культури, 1997. — 216 с.
5. Огієнко П.М. Критичні зауваження до коректності застосування тестів досягнень у галузі освіти в умовах експрес-дослідження / П.М. Огієнко // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. — Чернігів: ЧДПУ імені Т.Г. Шевченка, 2009. — Вип. 64. — С. 208—211.
6. Питомець О.П. Комплексний контроль та критерії оцінювання рівня знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни «Спортивно-масові заходи» / О.П. Питомець // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. — Чернігів: ЧДПУ імені Т.Г. Шевченка, 2009. — Вип. 64. — С. 72—75.
7. Савонова О.В. Оптимізація стандартизації контролю навчальних досягнень студентів з валеологічних дисциплін на основі використання автоматизованих систем тестування / О.В. Савонова // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. — Чернігів: ЧДПУ імені Т.Г. Шевченка, 2009. — Вип. 64. — С. 201—208.

8. *Сергієнко Л.П.* Спортивна метрологія: теорія і практичні аспекти: Підручник / Л.П. Сергієнко. — К.: КНТ, 2010. — 776 с.
9. *Miller D.K.* Measurement by the physical educator: why and how. — Brown and Benchmark, 1994. — 381 p.
10. *Morrow J.R., Jackson A.W., Disch J.G., Mood D.P.* Measurement and evaluation in human performance. — Champaign, IL.: Human Kinetics, 2000. — 381 p.
11. *Wood T.M., Zhu W.* Measurement theory and practice in kinesiology. — Champaign, IL.: Human Kinetics, 2006. — 428 p.

Надійшла до редакції 14.12.2009 р.

Сергієнко Л.П. Методология конструирования тестов знаний для специалистов физического воспитания и спорта.

В статье на основе обобщения зарубежного опыта определена методология конструирования тестов знаний для специалистов физического воспитания и спорта. Приведены авторские тесты знаний первого и второго уровней сложности по учебной дисциплине «Методика преподавания в высшей школе».

Ключевые слова: методология, тесты знаний, технологии контроля.

Serhiyenko L.P. Methodology of construction of test knowledge for the specialists of physical education and sport.

According to the generalization of foreign literature the methodology of construction of knowledge for the specialists of physical education and sport is defined. The author's tests of knowledge of the first and the second levels of complication of the subject: "Methods of Teaching at High School" are given.

Key words: methodology, tests of knowledge, technology of control.

Нова книжка

Сергієнко Л.П.

- S32 **Практикум з психології спорту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту.** — Харків: «ОБС», 2008. — 256 с. (МОН України, лист № 1-4/18-Г-1054 від 14 травня 2008 р.) ISBN 966-7858-51-0.

У навчальному посібнику викладено зміст практикуму з психології спорту та програми з даної навчальної дисципліни. У практикумі наведено короткий зміст лекцій. Фактично це конспекти лекцій, які особливо потрібні студентам заочного відділення та тим, хто навчається дистанційно. На практичних заняттях студентам пропонується виконання психологічних та дидактичних тестів. Навчальний посібник доцільно використовувати під час підготовки до семінарських занять, заліків та іспитів.

Навчальний посібник рекомендовано студентам вищих навчальних закладів освітнього напрямку «Фізичне виховання і спорт» та «Психологія». Може бути корисним для викладачів, фахівців у галузі психології, тренерів, спортсменів високої кваліфікації, широкого кола читачів.

Гогін О.В.

- G58 **Легка атлетика: Навчальний посібник.** — Харків: «ОБС», 2009. — 395 с. ISBN 966-7858-57-X.

В основу навчального посібника покладено системно-структурний підхід, який в найбільшій мірі дозволяє вирішити їх цільову направленість. Наведені матеріали тісно пов'язані зі змістом інших навчальних дисциплін, які вивчаються на факультеті фізичного виховання.

Для студентів факультетів фізичного виховання педагогічних навчальних закладів.